

Komitet pravnik
za ljudska prava
YUCOM
Branitelji ljudskih prava

Lawyers` Committee
for Human Rights
YUCOM
Human Rights Defenders

www.yucom.org.rs

BILTEN KANCELARIJE PRAVNE POMOĆI
Maj 2011

Komitet pravnik za ljudska prava
Svetogorska 17
11 000 Beograd

Call centar za pružanje pravne pomoći

0 700 400 700

*Bilten u okviru projekta "Pravna pomoć u slučajevima povrede ljudskih prava, diskriminacije i zaštite branitelja ljudskih prava", koji realizuje YUCOM uz podršku saradnju nevladine organizacije **Civil Rights Defenders***

YUCOM

Komitet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, Beograd, Srbija / 17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia
Tel/Fax: +38111 3344235, +38111 3344425
e-mail: office@yucom.org.rs
www.yucom.org.rs

Nasilje u porodici

Komitetu pravnika za ljudska prava obratila se I.D. iz Beograda, tražeći pomoć radi pokretanja postupka za razvod braka i zaštitu od nasilja u porodici. Ona se prvenstveno obratila pravnoj pomoći pri nadležnoj opštini, ali sud nije hteo da postupi po takvoj tužbi. Komitet pravnika za ljudska prava uzeo je predmet u rad, napravljena je nova tužba, te je dostavljanjem nove tužbe postupak ubrzo započeo i pred nadležnim sudom.

S obzirom da je I.D. bila žrtva nasilja u porodici, od strane svog supruga, ujedno sa tužbom traženo je i određivanje mere zaštite od nasilja u porodici. Ovaj postupak sud je okončao na svega dva ročišta, čemu je najviše doprinela dobra saradnja i koordinacija nadležnog Centra za socijalni rad i suda.

Ovaj slučaj predstavlja jedan od pozitivnih primera dobre prakse nadležnih institucija u omogućavanju građanima da svoja prava ostvare i zaštite redovnim putem.

Takođe, ovo je i pokazatelj da je ipak moguće postojeća zakonska rešenja kao i raspoložive mehanizme zaštite adekvatno primeniti, posebno u oblasti porodično-pravne zaštite, gde je takvo postupanje, iako najpotrebnije, često izuzetak umesto pravilo.

Pravo na pravično suđenje (suđenje u razumnom roku)

V.B. iz Beograda započela je radni spor još davne 1999. godine, pred Drugim opštinskim sudom u Beogradu. Prvostepena presuda doneta je čak 2009. godine, dakle punih deset godina nakon iniciranja postupka.

U junu 2009. godine, nezadovoljna odlukom suda, uložila je žalbu Okružnom sudu u Beogradu, koja je nakon reforme pravosuđa, dostavljena na postupanje Apelacionom sudu. Ona je lično u oktobru 2010. godine podnela urgenciju kojom je tražila da se njen predmet uzme u rad, obzirom na trajanje prvostepenog postupka.

Obzirom da odluka ni po urgenciji nije doneta, niti je povodom urgencije dobila bilo kakav odgovor, obratila se Komitetu pravnika za ljudska prava, krajem maja 2011. godine. YUCOM je uputio urgenciju Apelacionom sudu u Beogradu, sa molbom da se njen predmet uzme u prekorodno rešavanje, imajući u vidu da se po žalbi rešava pune tri godine, a posebno ističući trajanje prvostepenog postupka.

Nakon izvesnog vremena V.B. je, nakon tri godine, dobila odluku po žalbi.

Nasuprot prvo opisanom slučaju, ovo je situacija na koju smo više puta u dosadašnjim biltenima ukazivali – povreda prava na pravično suđenje, u delu koji se odnosi na suđenje u razumnom roku. Naročito je indikativno da se ovde radi o radnom sporu, koji po važećim zakonskim rešenjima podrazumeva hitnost u postupanju.

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights

Svetogorska 17, Beograd, Srbija / 17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia

Tel/Fax: +38111 3344235, +38111 3344425

e-mail: office@yucom.org.rs

www.yucom.org.rs

Prekoračenje službenih ovlašćenja

Komitetu pravnika za ljudska prava obratila se J. D. iz Beograda, inače učenica srednje škole, sa pritužbama na rad pripadnika PS Savski venac. Naime, prema njenim navodima, imenovani policijski službenik je, u martu 2011. godine, došao na njenu adresu, bez naloga za pretres ili bilo kog dokumenta, u civilu, sa obrazloženjem da je potrebno da mu da informacije o tuči u školi, čiji je svedok navodno bila.

Međutim, informativni razgovor ni u jednom trenutku nije se dotakao ove teme – o tuči nije bilo ni reči, odnosno razgovor se sve vreme svodio na ispitivanje o konzumiranju droga, trgovini robljem čak i o detaljima iz njenog intimnog - seksualnog života.

Istom prilikom, prezentirao joj je više fotografija na kojima se ona nalazi, od kojih se nekoliko nalazi na njenom facebook profilu – koji je inače zatvorenog tipa, dakle pristup fotografijama dozvoljen je samo prijateljima kojima ga ona odobri. Jedna od fotografija bila je iz njene lične karte, a takođe je pokazao i fotografiju dečka sa kojim je u to vreme bila u vezi.

Narednog dana, stigao joj je poziv da se javi u PS Savski venac, u vezi krivičnog dela iz člana 246. KZ RS.

D. J. se pozivu odazvala nedelju dana kasnije, u prisustvu advokata.

Po završetku razgovora, pri izlasku iz stanice, on joj se obratio rečima: „Pozdrav, pa se vidimo!”, nakon čega je, na pitanje advokata „gde će se to oni videti”, odgovorio da se „nikad ne zna”. Prema njenim rečima, taj susret se i desio, dve nedelje posle informativnog razgovora, u jednom beogradskom parku.

Napominjemo da je prilikom prvog dolaska u njen stan, navedeni policajac zatražio broj njenog mobilnog telefona, da bi je već sledećeg dana više puta zvao.

U istom periodu, pomenuti policijski službenik je odlazio na „informativni razgovor” (takođe u civilu i bez ikakvog naloga) i kod njenih bliskih prijatelja, tadašnjeg partnera kao i devojke sa kojom je D.J. trebalo da počne da stanuje.

Povodom ovog događaja, YUCOM je napravio pritužbu na rad dotičnog službenika Ministarstvu unutrašnjih poslova RS – Sektoru unutrašnje kontrole policije, smatrajući da je isti prekoračio svoja zakonska ovlašćenja, povređujući pritom njeno pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života, nepovredivosti stana i podataka o ličnosti. Po istom osnovu, upućena je pritužba i Povereniku za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

Podržavajući napore i angažovanje policijskih službenika u rasvetljavanju krivičnih dela, ipak skrećemo pažnju na obavezu da se u svom radu policijski službenici moraju pridržavati zakonskih ovlašćenja – umesto da se ista zloupotrebljavaju na štetu građana – a čime se dodatno pojačava već ustaljeno nepoverenje građana u one koji bi trebalo da ih štite.

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, Beograd, Srbija / 17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia
Tel/Fax: +38111 3344235, +38111 3344425
e-mail: office@yucom.org.rs
www.yucom.org.rs